

РЕЦЕНЗІЯ

офіційного рецензента, доктора медичних наук, професора, професора ЗВО кафедри загальної хірургії ВНМУ ім. М.І. Пирогова **Лутковського Руслана Анатолійовича** на дисертаційну роботу аспіранта кафедри хірургії №1 з курсом урології ВНМУ ім. М.І. Пирогова

Довганя Ігора Ігоровича на тему:

«Оцінка результатів хірургічного лікування одномоментної черезміхурової, залобкової простатектомій та симультанних передочеревинних пахвинних герніопластик у хворих на доброякісну гіперплазію простати великих розмірів», подану до захисту у створену для разового захисту спеціалізовану Вчену раду ДФ 05.600.169, що створена згідно наказу ректора ЗВО ВНМУ ім. М.І. Пирогова №74 від 01 травня 2026 року на підставі рішення Вченої ради ВНМУ ім. М.І. Пирогова протокол №10 від 30 квітня 2026 року з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина»

1. Ступінь актуальності обраної теми.

Доброякісна гіперплазія простати (ДГП) досить розповсюджене захворювання у чоловіків старших 60 років і займає третє місце у структурі госпіталізацій в урологічні відділення. Серед складних та невирішених питань урології значне місце посідають операції з приводу доброякісної гіперплазії простати. Операцією першого вибору при ДГП великих розмірів є відкрита простатектомія. Відкрита простатектомія включає черезміхурову та залобкову (транскапсулярну) простатектомії і є «золотим стандартом» оперативного втручання при доброякісній гіперплазії передміхурової залози великих розмірів, так як, дозволяє ефективно відновити акт сечовипускання у хворого. Інколи відкрита простатектомія супроводжується рядом ускладнень таких як: інтра- та післяопераційна кровотеча із ложа простати з

необхідністю виконання гемотрансфузій, післяопераційні інфекційні ускладнення (15-40%), гострий пієлонефрит, епідидимоорхіт, уросепсис, нагноєння післяопераційної рани, спостерігається значний післяопераційний ліжко-день а також летальність у межах 0,2-2,8%.

В Україні щорічно виконується близько 16000 операцій з приводу ДГП, із них 20-40% шляхом відкритої простатектомії, тому удосконалення відкритої черезміхурової, залобкової простатектомії з метою зменшення кровотеч із ложа простати, травматичності втручання, зниження кількості післяопераційних ускладнень та післяопераційного ліжко-дня є актуальним питанням урології.

На сьогоднішній день у більшості урологічних відділень серед відкритих операцій виконують черезміхурову простатектомію, яка є більш універсальною. Причиною є достатньо глибокий доступ до капсули передміхурової залози при залонних простатектоміях, потреба у залученні до оперативного втручання досвідчених хірургів-урологів, які знають особливості анатомії передміхурової залози і залонного простору. При цьому потрібно враховувати протипоказання при залобковій простатектомії якими є дивертикул сечового міхура, великі камені сечового міхура, які важко видаляються через шийку його, гіпотонія детрузора та виражене ожиріння у пацієнта. Тому залобкову простатектомію виконують в не багатьох урологічних стаціонарах України. Крім того, відсутні порівняльні результати оперативного втручання при доброякісній гіперплазії передміхурової залози великих розмірів черезміхуровим та залобковим доступами.

Таким чином, невирішеними на даний час залишаються питання чітких показань у виборі одномоментної черезміхурової простатектомії, не досліджена уродинаміка після даної операції. Відсутні безпосередні та віддалені результати хірургічного лікування доброякісної гіперплазії простати великих розмірів черезміхуровим, залобковим доступом. Не вивчена якість життя хворих після одномоментної черезміхурової простатектомії.

Тому, дисертаційна робота Довганя Ігора Ігоровича на тему: «Оцінка результатів хірургічного лікування одномоментної черезміхурової, залобкової простатектомії та симультанних передочеревинних пахвинних герніопластик у хворих на доброякісну гуперплазію простати великих розмірів» є своєчасною та актуальною, оскільки спрямована на вирішення завдання покращення результатів хірургічного лікування пацієнтів з доброякісною гіперплазією простати.

2. Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача.

Робота подана як закінчене наукове дослідження, яке присвячене підвищенню ефективності діагностики та хірургічного лікування пацієнтів з доброякісною гіперплазією простати. Дисертаційне дослідження та опубліковані наукові праці здобувача виконані і підготовлені на високому науковому рівні і базуються на достатній для вирішення поставлених задач кількості клінічних спостережень (317 пацієнтів з доброякісною гіперплазією передміхурової залози). Результати дисертаційного дослідження висвітлені у 27 друкованих працях, із них: 7 статей висвітлюють основні наукові результати дослідження (6 у фахових виданнях України та 1 у фаховому виданні Польщі, що належить до міжнародної наукометричної бази Scopus); 5 статей додатково відображають матеріали дисертації; 7 – у вигляді тез у збірниках матеріалів з'їздів, конгресів та науково-практичних конференцій; отримано 4 свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір; опубліковано 2 нововведення та видані 2 посібники.

3. Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях.

Отримані результати роботи довершують праці інших науковців із обраної теми та обґрунтовано доводять те що, здобувачем покращено

техніку виконання одномоментних черезміхурових та залобкових простатектомій у пацієнтів з ДГП великих розмірів; обґрунтовано та удосконалено методику відкритої симультанної передочеревинної герніопластики з використанням сітчастого імплантанта у пацієнтів з ДГП великих розмірів; вперше встановлено особливості мікробного пейзажу рани у пацієнтів, які перенесли симультанну передочеревинну герніопластику та різні види простатектомій, вперше визначили та зрівняли ранні та пізні результати черезміхурової, залобкової простатектомій, а також симультанних операцій, оцінено акт сечовипускання та зміни в якості життя у пацієнтів яким виконувалась одномоментна черезміхурова, залобкова простатектомія і симультанні пахвинні герніопластики.

Методика видалення дивертикула сечового міхура при виконанні залобкової простатектомії представлено у свідоцтві про реєстрацію авторського права на твір №109797 (Дата реєстрації 25.11.2021р.).

Методика гемостазу та профілактика стриктури шийки сечового міхура при черезміхуровій простатектомії у хворих із доброякісною гіперплазією простати великих розмірів представлено у свідоцтві про реєстрацію авторського права на твір №110260 (Дата реєстрації 13.12.2021р.).

Методика передочеревинної герніопластики сітчастим імплантатом у хворих на пахвинну і стегнову грижу представлено у свідоцтві про реєстрацію авторського права на твір №122781 (Дата реєстрації 10.01.2024р.).

Автор встановив, що при виконанні одномоментної черезміхурової та одномоментної залобкової простатектомії в порівнянні з простатектомією залобковим доступом в поєднанні з симультанною передочеревинною герніопластиком частота післяопераційних ускладнень значно знизилася. Вперше було проведено порівняння якості життя хворих після виконання одномоментної черезміхурової простатектомії та одномоментної залобковою простатектомією у хворих на доброякісну гіперплазію простати великих розмірів.

В опублікованих працях дисертанта повністю викладені результати дисертаційного дослідження, наукові положення, висновки і практичні рекомендації, які випливають із них.

4. Наукова обґрунтованість та відповідність темі дисертації отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Основні методи дослідження, які автор використав у роботі, базуються на аналізі великої кількості джерел провідної сучасної літератури (222 посилань). Отримані результати дисертації сформовані внаслідок застосування сучасних методів обстеження та лікування достатньої кількості (317) пацієнтів із доброякісною гіперплазією простати великих розмірів, із яких 120 пацієнтів із доброякісною гіперплазією простати великих розмірів, яким виконали одномоментну залобкову (транскапсулярну) простатектомію, 120 хворих із доброякісною гіперплазією простати великих розмірів, яким виконали одномоментну черезміхурову простатектомію, 52 пацієнтам із доброякісною гіперплазією простати та пахвинною грижею, яким виконали одномоментну залобкову простатектомію та симультанну передочеревинну пахвинну герніопластику та 25 пацієнтам із доброякісною гіперплазією простати та пахвинною грижею, яким виконали одномоментну черезміхурову простатектомію та симультанну передочеревинну пахвинну герніопластику. Статистичний аналіз отриманих даних проведений коректно і дозволяє використовувати результати дослідження у подальшому обговоренні. Висновки, наукові положення та рекомендації, сформовані автором на основі даних власного дослідження з проведенням відповідного статистичного аналізу, що підтверджує їх достовірність, є логічним підсумком отриманих результатів дисертації.

5. Рівень виконання поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

Для виконання поставлених завдань наукового дослідження, дисертантом були використані сучасні і високоінформативні методи дослідження. Так, застосовувались результати клінічного спостереження (збір скарг, анамнезу, фізикальні методи обстеження); лабораторні дослідження (визначення рівня простатспецифічного антигену, сечовина та креатинін крові); інструментально-апаратні (рентгенографія органів грудної клітини, ультразвукова діагностика органів черевної порожнини, нирок, сечового міхура та простати із визначенням її об'єму, екскреторна урографія, комп'ютерна томографія); методи статистичної обробки результатів дослідження (варіаційної статистики та кореляційно-регресійного аналізу).

Методи досліджень, які використані в дисертації повністю відповідають сучасним вимогам до наукових досліджень.

Статистична обробка первинного цифрового матеріалу проведена коректно, підтверджена статистична значимість отриманих результатів. Дисертант відмінно здійснив огляд літератури та провів порівняння отриманих результатів із відомими дослідженнями. Таким чином, варто відмітити високий рівень виконання поставленої наукової задачі, оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

6. Теоретичне і практичне значення результатів дослідження.

Дослідження, які проведені дисертантом, є значущими та сучасними для медичної науки. Дисертаційна робота відкриває нові можливості одномоментної черезміхурової простатектомії та одномоментної залобкової простатектомії із суттєвим зменшенням післяопераційних ускладнень при хірургічному лікуванні доброякісної гіперплазії простати великих розмірів, що статистично достовірно доведено.

Дисертація є самостійним дослідженням автора і виконана відповідно до плану науково-дослідної роботи кафедри хірургії № 1 з курсом урології Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова на тему: «Обґрунтування та розробка інноваційних методів діагностики, хірургічного лікування і профілактики ускладнень при захворюваннях і пораненнях органів грудної і черевної порожнини», номер держреєстрації № 0124U001265.

7. Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці.

Подальше використання результатів дисертації в практичній медицині дозволить суттєво знизити післяопераційні ускладнення та покращити якість життя хворих на доброякісну гіперплазію простати великих розмірів при виконанні одномоментної трансцервікальної простатектомії.

Отримані результати роботи використовуються у практичній роботі лікаря уролога КВУЦ з ВТО КНП «Вінницької обласної клінічної лікарні ім. М.І. Пирогова ВОР», в клініці абдомінальної хірургії Військово-медичного клінічного центру Центрального регіону, в урологічному відділенні Хмельницької обласної клінічної лікарні та для удосконалення навчального процесу кафедри хірургії № 1 з курсом урології Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова.

8. Відсутність (наявність) порушень академічної доброчесності.

За результатами перевірки дисертаційної роботи та наукових публікацій програмою «Strikeplagiarism» встановлено, що текст є оригінальним, не виявлено плагіату, самоплагіату, фабрикавання, фальсифікування даних чи будь-яких порушень принципів академічної доброчесності.

9. Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам.

Таким чином, варто відзначити, що дисертаційна робота **Довганя Ігора Ігоровича** на тему: *«Оцінка результатів хірургічного лікування одномоментної черезміхурової, залобкової простатектомії та симультанних передочеревинних пахвинних герніопластик у хворих на доброякісну гіперплазію простати великих розмірів»* є завершеною і самостійною кваліфікаційною науковою працею, яка містить нові науково обґрунтовані результати, що дозволяють розв'язати актуальну задачу сучасної урології та хірургії—покращити результати хірургічного лікування хворих на доброякісну гіперплазію простати великих розмірів шляхом виконання одномоментної черезміхурової простатектомії і одномоментної залобкової простатектомії та удосконалення окремих її етапів.

За актуальністю, обсягом виконаних досліджень, науковою новизною, практичним значенням отриманих результатів дисертаційна робота відповідає існуючим вимогам згідно постанов Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р. (зі змінами) та оформлена відповідно до наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

Рецензент:

д.мед.н., професор,
професор ЗВО кафедри
загальної хірургії
ВНМУ ім. М.І. Пирогова

Руслан ЛУТКОВСЬКИЙ